

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

05 februarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal în componența:

Președinte
Judecătorii

Timofti Vladimir
Toma Nadejda
Boico Victor

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Gamurari Victoria în numele inculpatului, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 13 martie 2019 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 septembrie 2019, în cauza penală în privința lui

Chiselița Viorel XXXXX, născut la ***XXXXX***

Termenul de examinare a cauzei:

prima instanță: 08.02.2019 – 13.03.2019;

instanța de apel: 26.04.2019 – 17.09.2019;

instanța de recurs: 06.11.2019 – 05.02.2020.

a c o n s t a t a t :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 13 martie 2019, în temeiul prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, Chiselița Viorel a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 151 alin. (1) Cod penal, la 4 (patru) ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

A fost respinsă ca neîntemeiată cererea procurorului cu privire la încasarea în contul statului din contul inculpatului Chiselița Viorel a cheltuielilor judiciare în sumă de 354,41 lei.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat în fapt că, la XXXXX, aproximativ la ora 01:00, cet. Chiselița Viorel aflându-se pe str. XXXXX, nr. XXXXX, mun. Chișinău, având scopul cauzării vătămarilor corporale lui Ceban Mihail, din motive necunoscute la moment de organul de urmărire penală, i-a aplicat ultimului două lovituri cu un cuțit pe care îl deținea asupra sa și anume o lovitură în regiunea cutiei toracice partea stângă și o lovitură în regiunea piciorului stâng, iar în rezultatul acestor lovituri, cet. Ceban Mihail a fost internat

în IMPS institutul de Medicină Urgentă, unde în urma acordării ajutorului medical s-a stabilit diagnoză „plagă înțepată tăiată penetrantă cutiei toracice lateral pe stânga, spațiul intercostal 9 plagă înțepată tăiată coapsei stângi”.

Conform raportului de expertiză judiciară nr. XXXXX din XXXXX, plaga înțepată-tăiată penetrantă la torace pe stânga și plaga înțepată la coapsa stângă care au fost cauzate în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect înțepător-tăietor, posibil în timpul și circumstanțele indicate, prezintă pericol pentru viață și în baza acestui criteriu se califică ca vătămare corporală gravă.

Astfel prin acțiunile sale intenționate Chiselița Viorel a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 151 alin. (1) Cod penal, *vătămarea intenționată gravă a integrității corporale sau a sănătății, care este periculoasă pentru viață*.

3. Avocatul Gamurari Victoria în numele inculpatului a contestat sentința cu apel, solicitând casarea acesteia cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care să fie aplicate în privința inculpatului prevederile art. 90 Cod penal cu suspendarea executării pedepsei pe perioada de probațiune de 1 an, sau aplicarea prevederilor art. 90¹ Cod penal cu aplicarea pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani 4 luni, prin executarea a 1 an 8 luni în penitenciar de tip semiînchis, și 1 an 8 luni stabilirea pedepsei cu suspendare condiționată a pedepsei.

În motivarea apelului a invocat că pedeapsa aplicată de prima instanță este prea aspră în raport cu circumstanțele cauzei, deoarece inculpatul a recunoscut vina în cadrul urmăririi penale, ulterior în instanța de judecată a depus cerere de examinare a cauzei în baza art. 364¹ Cod de procedură penală.

Mai relevă, că la stabilirea sancțiunii urmează de a se ține cont de criteriile generale de individualizare a pedepsei stipulate la art. 75 Cod penal, anume limitele speciale ale pedepsei prevăzute de art. 151 alin. (1) Cod penal - închisoare de la 5 la 10 ani; gravitatea infracțiunii săvârșite, care potrivit art. 16 alin. (4) Cod penal, se atribuie la categoria infracțiunilor grave; de persoana celui vinovat, Chiselița Viorel nu figurează la evidența medicului narcolog și nu se află la evidența medicului psihiatru; anterior condamnat, dar liberat înainte de termen; comportamentul inculpatului pe parcursul examinării cauzei - Cheselița Viorel a avut un comportament adecvat în ședință; recunoașterea vinei.

În calitate de circumstanțe atenuante, potrivit art. 76 alin. (1) Cod penal, urmează a fi reținute: recunoașterea vinei, căința activă, colaborarea cu organul de urmărire penală, ce a condus la efectuarea urmăririi penale în termeni scurți, contribuirea activă la descoperirea infracțiunii, nu a fugit de la fața locului.

A mai solicitat apelantul aplicarea prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală și a prevederilor art. 90 sau art. 90¹ Cod penal.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 septembrie 2019, a fost respins apelul ca fiind nefondat, cu menținerea sentinței fără modificări.

În motivarea soluției adoptate instanța de apel a declarat că, la pronunțarea sentinței, instanța de judecată corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept

și just a ajuns la concluzia că inculpatul Chiselița Viorel a săvârșit anume infracțiunea pentru care a fost condamnat.

Totodată relatează instanța de apel că, prima instanță a ținut cont, la stabilirea categoriei și a măsurii de pedeapsă a inculpatului Chiselița Viorel, de toate circumstanțele reale și personale privind individualizarea pedepsei, aplicându-i o pedeapsă corectă, echitabilă și legală.

Astfel, instanța de apel a reținut că inculpatul în fața primei instanțe a înaintat cerere privind examinarea cauzei în baza probelor administrate în faza de urmărire penală conform procedurii stabilite de art. 364¹ Cod de procedură penală.

Totodată, în opinia instanței de apel, prima instanță la individualizarea pedepsei inculpatului a ținut cont de prevederile art. art. 6, 7, 61, 75-78 Cod penal și le-a aplicat corespunzător, corect ajungând la concluzia că corijarea și reeducarea lui Chiselița Viorel este posibilă prin aplicarea unei pedepse sub formă de privare de libertate, or art. art. 90 și 90¹ Cod penal, cu suspendarea parțială a executării pedepsei, sau suspendarea condiționată nu sunt aplicabile.

În acest sens instanța de apel a remarcat, că aplicarea prevederilor art. art. 90 și 90¹ Cod penal, nu poartă un caracter imperativ, ci un caracter de dispoziție, respectiv, instanța de judecată poate dispune suspendarea executării pedepsei sau suspendarea parțială a executării pedepsei, doar în cazul în care consideră că scopul pedepsei stabilit de legiuitor la art. 61 Cod penal, poate fi atins prin prisma normelor indicate supra.

Însă, în prezenta speță, ținând cont de caracterul faptei prejudiciabile, de urmările acesteia, de acțiunile inculpatului până și la momentul comiterii faptului, de obiectul cu care a comis infracțiunea, de faptul că anterior în privința sa au fost intentate cauze penale și a fost judecat, instanța de apel a considerat că scopul pedepsei poate fi atins în privința lui Chiselița Viorel doar prin privarea acestuia de libertate, or deși anterior a fost condamnat, inculpatul nu s-a corectat, ci din contra a comis o altă infracțiune gravă, care a atentat la viața și sănătatea persoanei.

De asemenea, instanța de apel a considerat nejustificată aplicarea prevederilor art. 385 alin.(5) Cod de procedură penală.

5. Avocatul Gamurari Victoria în numele inculpatului, contestă decizia instanței de apel cu recurs ordinar în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6, 10) Cod de procedură penală, solicitând casarea hotărârilor instanțelor de fond în partea stabilirii pedepsei cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care să fie aplicate în privința inculpatului prevederile art. 90 Cod penal cu suspendarea executării pedepsei pentru perioada de probațiune de 1 an sau aplicarea prevederilor art. 90¹ Cod penal cu aplicarea pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani 4 luni, prin executarea a 1 an 8 luni în penitenciar de tip semiînchis și 1 an 8 luni stabilirea pedepsei cu suspendare condiționată a pedepsei.

În motivarea recursului, avocatul cu referire la prevederile art. 414 alin. (1); art. 409; art. 414 alin. (1), (2), (5); art. 417 alin. (1) pct. 7), 8) Cod de procedură penală, consideră că pedeapsa aplicată inculpatului de către instanțele inferioare este destul de aspră în coraport cu circumstanțele cauzei.

Sustine că la caz Chiselița Viorel și-a recunoscut vina în cadrul urmăririi penale, ulterior în instanța de judecată a depus cerere de examinare a cauzei în baza prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală.

Astfel, este de opinia că la stabilirea pedepsei urma a se ține cont de criteriile generale de individualizare a pedepsei stipulate la art. 75 Cod penal, și anume: de limitele speciale ale pedepsei prevăzute de art. 151 alin. (1) Cod penal - închisoare de la 5 la 10 ani; gravitatea infracțiunii săvârșite, care potrivit art. 16 alin. (4) Cod penal, face parte din categoria infracțiunilor grave; de persoana celui vinovat, Chiselița Viorel nu figurează la evidența medicului narcolog și nu se află la evidența medicului psihiatru; anterior condamnat, dar liberat înainte de termen; de comportamentul inculpatului, care a avut un comportament adecvat în ședință; recunoașterea vinei.

În calitate de circumstanțe atenuante, potrivit art. 76 alin. (1) Cod penal, urmează a fi reținute: recunoașterea vinei; căința activă; colaborarea cu organul de urmărire penală ce a condus la efectuarea urmăririi penale în temeni scurți; contribuirea activă la descoperirea infracțiunii; nu a fugit de la fața locului.

Mai solicită apărarea ca în privința inculpatului să fie aplicate prevederile art. 364¹ alin. (8), 385 alin. (5) Cod de procedură penală și a prevederilor art. 90 sau art. 90¹ Cod penal.

6. Procurorul a depus referință privind opinia sa în privința recursului apărării, pledând pentru inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat, deoarece decizia instanței de apel cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestuia din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în textul normei vizate.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Colegiul menționează, că potrivit practicii judiciare constante, *erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică, dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.*

Din textul recursului declarat, Colegiul penal constată că partea apărării invocă temeiurile pentru declararea recursului prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, însă reieșind din esența argumentelor invocate se atestă că titularul cererii de recurs critică decizia instanței de apel dintr-un singur considerent, și anume invocă dezacordul cu modalitatea de individualizare a pedepsei penale, potrivit căruia hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când *s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale*.

Așadar, instanța de recurs se va expune doar în privința temeiului de casare prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, în partea ce ține de corectitudinea individualizării pedepsei penale aplicate inculpatului Chiselița Viorel, întrucât celelalte temeiuri de casare nominalizate în recurs nu au fost motivate de către apărare, iar în circumstanțele în care recursul nu este motivat sub aspectul temeiului de casare invocat, instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursul ordinar al apărării cu circumstanțe în fapt și în drept, care l-ar justifica.

În acest context, Colegiul penal menționează, că potrivit art. 75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a Codului penal în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a acestuia.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele atenuante și agravante, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Astfel, Colegiul penal reține, că persoanei declarate vinovate, trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Totodată, instanța de recurs reamintește, că categoriile pedepselor aplicate persoanelor fizice sunt expuse în Codul penal într-o anumită consecutivitate: de la cea mai blândă - amendă, până la cea mai aspră - detențiune pe viață.

În conformitate cu criteriile generale de individualizare a pedepsei, o pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative, prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

Respectiv, doar instanța de judecată este în măsură să înfăptuiască acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a săvârșit o infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

Cu referire la cerința apărării ca inculpatului să-i fie aplicată o pedeapsă mai blândă, Colegiul penal reține că aceasta corect a fost respinsă de către

instanța de apel, or, deși infracțiunea prevăzută de art. 151 alin. (1) Cod penal, potrivit art. 16 alin. (4) Cod penal, face parte din categoria infracțiunilor grave, deși inculpatul Chiselița Viorel nu figurează la evidența medicului narcolog și nu se află la evidența medicului psihiatru și a avut un comportament adecvat în ședința de judecată, totuși instanța de apel corect a accentuat, că realizarea scopului pedepsei penale prevăzut la art. 61 Cod penal, în privința inculpatului poate fi realizat doar prin izolarea de societatea, ținând cont de caracterul faptei prejudiciabile, de urmările acesteia, de acțiunile inculpatului până și la momentul comiterii faptului, de obiectul cu care a comis infracțiunea, de faptul că anterior în privința sa au fost intentate cauze penale și a fost judecat, însă inculpatul nu s-a corectat, ci din contra a comis o altă infracțiune gravă, care a atentat la viața și sănătatea persoanei.

Ca urmare, instanța de recurs menționează și faptul că circumstanțele la care face referire apărarea în cererea de recurs au fost luate în calcul la aplicarea pedepsei de către instanțele de fond, care la stabilirea pedepsei închisorii, au ținut cont de personalitatea inculpatului, de faptul că acesta anterior a fost condamnat pentru infracțiuni similare, a recunoscut vinovăția, se căiește sincer și a solicitat ca judecarea cauzei să fie îndeplinită în procedura simplificată.

Astfel, instanța de apel corect a respins cerința apărării cu privire la aplicarea în privința inculpatului Chiselița Viorel a prevederilor art. art. 90 și 90¹ Cod penal, or, instanța de judecată *poate* dispune suspendarea executării pedepsei sau suspendarea parțială a executării pedepsei, doar în cazul în care consideră că scopul pedepsei stabilit de legiuitor la art. 61 Cod penal, poate fi atins prin prisma normelor indicate supra.

Respectiv, instanța de apel corect a concluzionat, că scopul legii penale în speță poate fi realizat doar prin izolarea de societate a inculpatului Chiselița Viorel, deoarece fiind anterior condamnat, careva concluzii pozitive în acest sens nu și-a făcut, iar pedeapsa stabilită va contribui la corectarea și reeducarea acestuia, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea ultimului, cât și a altor persoane.

Față de cele descrise mai sus, Colegiul penal conchide că, instanța de apel la compartimentul individualizării pedepsei, a acordat deplină eficiență prevederilor art. art. 7, 61, 75, 76 Cod penal și corect a considerat nejustificată aplicarea prevederilor art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală.

Prin urmare, Colegiul penal constată că, concluzia instanței de apel corespunde circumstanțelor cauzei și criteriilor de stabilire a pedepsei, aceasta fiind motivată și aplicată în limitele legii, motiv din care se impune soluția inadmisibilității recursului ordinar declarat de către avocatul Gamurari Victoria în numele inculpatului, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Gamurari Victoria în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 septembrie 2019, în cauza penală în privința lui Chiselița Viorel XXXXX, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **05 martie 2020**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecătorii

Toma Nadejda

Boico Victor